

# PRAVILNIK

O NAČINU UTOVARA, PRETOVARA I ISTOVARA POŠILJAKA ŽIVOTINJA, PROIZVODA, SIROVINA I  
OTPADAKA ŽIVOTINJSKOG POREKLA, USLOVIMA KOJE MORA ISPUNJAVATI PREVOZNO SREDSTVO,  
HIGIJENSKO-TEHNIČKIM USLOVIMA KOJE MORA ISPUNJAVATI POŠILJKA I OBRASCU UVERENJA O  
ZDRAVSTVENOM STANJU POŠILJKE

("Sl. list SFRJ", br. 69/90)

## Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se način utovara, pretovara i istovara pošiljaka životinja, proizvoda životinjskog porekla (osim konzervi u unutrašnjem prometu), sirovina i otpadaka životinjskog porekla, semena za veštačko osemenjavanje i oplođenih jajnih ćelija za oplođavanje životinja u unutrašnjem prometu, izvozu, uvozu i provozu, uslovi koje mora ispunjavati prevozno sredstvo, higijensko-tehnički uslovi koje mora ispunjavati pošiljka i obrasci uverenja o zdravstvenom stanju pošiljaka u unutrašnjem prometu i u izvozu.

## I NAČIN UTOVARA, PRETOVARA I ISTOVARA POŠILJAKA ŽIVOTINJA

### Član 2

Utovar, pretovar i istovar pošiljaka životinja moraju biti brzi i stručni da bi se izbeglo mučenje životinja, kao i dodir sa drugim životnjama.

Pri utovaru, pretovaru i istovaru pošiljaka životinja pomoću dizalice moraju se upotrebiti pojasevi ili druga oprema kojom se obezbeđuje brz i nesmetan utovar, odnosno istovar životinja.

### Član 3

Pošiljke životinja se utovaruju, pretovaruju i istovaruju danju, a izuzetno noću ako je obezbeđeno svetlo identično dnevnom svetlu ili svetlo jačine najmanje 550 luksa u visini životinje koja se pregleda.

Na istom mestu i u isto vreme mogu se utovarati, pretovarati ili istovarati samo životinje iste vrste.

### Član 4

U jedno prevozno sredstvo utovaruju se životinje iste vrste, a za potrebe poljoprivrednog domaćinstva, mogu se utovarati i životinje različitih vrsta.

### Kopitari

### Član 5

Kopitari za rad i priplod i sportska i plemenita grla utovaraju se u železničko prevozno sredstvo tako da su glavama okrenuti prema sredini prevoznog sredstva i privezani za prečage u visini grudi.

Kopitari za klanje mogu se utovarati i tako da su glavama okrenuti prema uzdužnim stranama železničkog prevoznog sredstva i moraju biti vezani.

Kopitari do jedne godine starosti mogu se utovarati i bez vezivanja.

## Član 6

Kopitari iz člana 5. st. 1. i 2. ovog pravilnika moraju u železničkom prevoznom sredstvu biti vezani na takvoj razdaljini da nisu stešnjeni jedan uz drugog ili uz strane prevoznog sredstva i sve četiri noge moraju im biti raskovane.

## Član 7

Pri utovaru kopitara u železničko prevozno sredstvo potrebno je za svako grlo obezbediti podnu površinu, i to: za grlo mase do 100 kg - 0,8 m<sup>2</sup>, do 200 kg - 1,5 m<sup>2</sup>, do 300 kg - 1,6 m<sup>2</sup>, do 400 kg - 2 m<sup>2</sup>, do 500 kg - 2,2 m<sup>2</sup>, a za grla mase veće od 500 kg - 2,5 m<sup>2</sup>, pa i više - zavisno od mase grla.

Za rasplodna, plemenita, sportska i gravidna grla prostor predviđen stavom 1. ovog člana povećava se najmanje za 50%, a između pojedinih životinja moraju se staviti pregrade.

## Član 8

U specijalno i obično drumsко prevozno sredstvo kopitari moraju biti utovareni tako da su im glave okrenute u pravcu vožnje i da su vezani kratko za prednju stranicu prevoznog sredstva.

Da bi se sprečilo propinjanje i ispadanje životinja iz otvorenog drumskog prevoznog sredstva, preko leđa im se razapinje podesna elastična zapreka koja se čvrsto vezuje za stranice prevoznog sredstva.

Ako se kopitari za klanje prevoze drumskim prevoznim sredstvom nosivosti veće od 5 t, mogu se utovarivati i tako da su glavama okrenuti prema dužoj desnoj strani prevoznog sredstva i moraju biti kratko vezani.

Ako se kopitari prevoze drumskim prevoznim sredstvom u nepogodnim vremenskim uslovima, prevozno sredstvo mora biti pokriveno (natkriveno).

## Član 9

Ako se kopitari prevoze plovnim objektom, utovaruju se tako što se kratko vezuju na bočnim stranama paluba, naizmenično na jednu i drugu stranu.

Priplodna, sportska i gravidna grla utovaraju se na palubi plovнog objekta u individualne boksove.

Pri utovaru kopitara u plovni objekt primenjuju se odredbe člana 7. ovog pravilnika.

## Član 10

U vazduhoplov se kopitari utovaraju u posebne individualne boksove.

Kopitari se utovaraju u vazduhoplov raskovani i u boksu se vezuju ularom, a deo ulara koji je na potiljku može da ima debeli štitnik. Konjima velike vrednosti i trkačkim konjima tetine se bandažiraju vatom i stavljuju zaštitne kolenice.

Konjima velike vrednosti, a izuzetno i temperamentnim ili razdražljivim konjima mogu se pre utovara i za vreme leta dati sredstva za umirenje.

## Goveda

## Član 11

Goveda koja nisu obezrožena utovaraju se u železničko prevozno sredstvo tako da su glavama okrenuta prema uzdužnoj strani i vezana za alke, a glave im moraju biti okrenute na istu stranu.

Goveda za klanje koja su obezrožena (junad iz slobodnog tova) i telad mogu da se utovaraju u železničko prevozno sredstvo bez vezivanja. Ako se goveda i telad za klanje utovaraju u isto prevozno sredstvo, telad mora biti odvojena ogradom.

## Član 12

Goveda koja se prevoze drumskim prevoznim sredstvom utovaraju se tako da su glavama okrenuta naizmenično prema uzdužnim stranama ograde i vezana za ogradu.

Goveda se mogu utovarati i na sprat ako je drumska prevozna sredstvo za to tehnički osposobljeno.

U drumska prevozna sredstvo sa čvrstim krovom, goveda iz slobodnog tova i iz istog obora mogu se utovarati i bez vezivanja.

Telad se utovaruje u drumska prevozna sredstvo bez vezivanja.

Ako se goveda i telad utovaraju u isto drumska prevozna sredstvo, moraju biti odvojeni ogradom.

## Član 13

Ako se goveda koja nisu obezrožena prevoze plovnim objektom, utovaruju se tako što se vezuju naizmenično na bočnim stranama palube.

Rasplodna i gravidna goveda utovaraju se u individualne boksove plovog objekta.

Ako se u boksove utovaraju obezrožena goveda i telad, mogu se utovarati i bez vezivanja.

## Član 14

Pri prevozu vazduhoplovom, muška grla prevoze se odvojeno od ženskih ili u individualnim boksovima - pregradama.

Obezrožena goveda se utovaraju u skupne boksove.

Visokovredna i visokogravidna goveda utovaraju se u individualne boksove.

Telad se utovara u skupne boksove odvojene međusobno žičanom mrežom.

## Član 15

Pri utovaru goveda u prevozno sredstvo treba za svako grlo obezbediti podnu površinu, i to: za grlo mase do 55 kg - 0,5 m<sup>2</sup>, do 100 kg - 0,6 m<sup>2</sup>, do 200 kg - 1,2 m<sup>2</sup>, do 300 kg - 1,4 m<sup>2</sup>, do 400 kg - 1,5 m<sup>2</sup>, do 500 kg - 2,0 m<sup>2</sup> ili veću, zavisno od mase.

Za visokogravidna, plemenita i vredna grla podna površina iz stava 1. ovog člana povećava se najmanje za 50%.

Ako se goveda utovaraju u drugu ili treću zatvorenu palubu plovog objekta, podna površina iz stava 1. ovog člana povećava se za 10% po životinji.

## Svinje, ovce i koze

## Član 16

Svinje, ovce i koze utovaraju se bez vezivanja pod uslovom da sve utovarene životinje mogu da legnu na pod ili da se po jednom utovarenom grlu obezbedi podna površina, i to:

1) za svinje mase do 25 kg - 0,20 do 0,24 m<sup>2</sup>, od 25 do 80 kg - 0,53 do 0,60 m<sup>2</sup>, od 80 do 130 kg - 0,66 do 0,83 m<sup>2</sup> od 130 do 200 kg - 1,00 m<sup>2</sup> i veće od 200 kg - 1,5 m<sup>2</sup>;

2) za ovce i koze mase do 20 kg - 0,25 m<sup>2</sup>, od 20 do 30 kg - 0,32 do 0,40 m<sup>2</sup>, a veće od 30 kg - 0,48 do 0,50 m<sup>2</sup>.

Ako se svinje, ovce i koze prevoze vazduhoplovom, smeštaju se u skupne boksove, a priplodna grla - u posebne boksove.

## Član 17

Podne površine prevoznog sredstva koje su, prema vrsti životinja, propisane u čl. 7, 15. i 16. ovog pravilnika obavezne su za sve pošiljke koje su namenjene izvozu i za pošiljke u unutrašnjem prometu na udaljenosti većoj od 300 km.

Ako se pošiljke u unutrašnjem prometu prevoze na udaljenosti do 300 km, podne površine prevoznog sredstva mogu biti do 30% manje od površina propisanih u čl. 7, 15. i 16. ovog pravilnika.

## Pernata živilina

### Član 18

Pernata živilina utovara se u železničko ili drumsко prevozno sredstvo koje je podešeno za tu svrhu, a ako se prevozi prevoznim sredstvom koje nije tako podešeno, utovara se u kaveze.

Ako se pernata živilina prevozi plovnim objektom i vazduhoplovom, utovara se u kaveze ili drugu odgovarajuću ambalažu.

Jednodnevni pilići, čurići, guščići, pačići i sl. utovaraju se u specijalne kartonske kutije. Uglovi tih kutija moraju biti pojačani i viši od poklopca kutije najmanje 3 cm. Na poklopcu i bočnim stranama kutije mora biti dovoljno otvora radi ventilacije. Pod kutije mora biti od materijala kojim se sprečava klizanje životinja.

## Ostale životinje

### Član 19

Sitne životinje (ptice, psi, mačke, zečevi, kunići, laboratorijske životinje i dr.) utovaraju se u prevozno sredstvo u ambalaži (kavezi, sanduci i dr.) koja mora ispunjavati sledeće uslove:

- 1) da bude dovoljno čvrsta da se u toku prevoza ne raspadne;
- 2) da bude dovoljno prostrana da sve životinje mogu u njoj da leže;
- 3) da postoje posude za ishranu;
- 4) da je izgrađena tako da dno, odnosno pod i donji deo zidova ne propuštaju mokraću, otpatke od hrane i drugu nečistoću;
- 5) da životnjama obezbeđuje dovoljno vazduha;

6) da su bočni zidovi dovoljno visoki i izgrađeni tako da životinje ne mogu da provlače deo tela iz kaveza, odnosno sanduka.

## Član 20

Denčane pošiljke životinja koje se prevoze u kavezima, sanducima ili drugoj ambalaži mogu da se utovaraju samo u prevozno sredstvo u kome je obezbeđena dovoljna ventilacija.

Kavezi ili ambalažne jedinice u prevoznom sredstvu moraju da se smeste tako da do njih stalno dopire dovoljno svežeg vazduha.

Ambalaža u koju su smeštene životinje može da se slaže jedna na drugu pod uslovom da je izrađena od čvrstog materijala i da se između redova ambalaže obezbedi najmanje 3 cm slobodnog prostora.

## Član 21

Zveri i divlje životinje utovaraju se u prevozno sredstvo koje je naročito podešeno za njihov prevoz.

Ako se divlje životinje utovaraju kao denčana pošiljka, u kavezu, sanduku ili drugoj ambalaži, oni moraju da budu izrađeni od jakog, tvrdog materijala koji čvrstinom i konstrukcijom obezbeđuje siguran transport životinja i bezbednost ljudi prilikom kontakta sa pošiljkom.

Na ambalaži mora biti istaknuto upozorenje da se u njoj nalaze divlje životinje.

## Član 22

Žabe, puževi, kornjače, zmije, pijavice, rakovi i drugi gmizavci i mekušci utovaraju se u odgovarajuću ambalažu koja sprečava izlazak životinja i omogućava održavanje njihovih životnih funkcija.

## Član 23

Košnica sa pčelinjim društvom mora da ima ventilacioni otvor prekriven žičanom mrežom.

Košnice mogu da se utovaraju u dva reda ili više redova u visinu, pod uslovom da se između pojedinih redova ostavi dovoljan prostor za ventilaciju.

## Član 24

Ribe mogu da se utovaraju samo u specijalno podešeno prevozno sredstvo ili kontejner, koji su snabdeveni vodom i opremljeni rotacionim pumpama ili drugim uređajima koji ribama obezbeđuju dovoljno kiseonika.

## Član 25

Seme za veštačko osemenjavanje, oplođene jajne ćelije i embrioni životinja mogu da se utovaraju, zavisno od načina pripreme, u za tu svrhu prilagođene posude (kontejnere).

## Prinudni istovar pošiljaka životinja

## Član 26

Ako u toku transporta životinja oboli, ugine ili se ozledi, pošiljka životinja može da se istovaruje iz prevoznog sredstva u stanici, pristaništu ili mestu koje nije označeno u propratnim dokumentima kao uputna stanica - mesto.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, pošiljku životinja treba zadržati na prvoj stanici, odnosno pristaništu onog mesta u kome je sedište nadležnog organa u republici, odnosno autonomnoj pokrajini (u daljem tekstu: nadležni organ) koji će izvršiti pregled životinja.

Nadležni organ sastavlja zapisnik o pregledu, koji potpisuje ovlašćeno lice prevoznika ili zastupnik prevoznika.

Ako se pregledom utvrdi da ne postoje smetnje za dalji prevoz, nadležni organ zabeležiće nalaz na propratnom dokumentu i odobriće dalje otpremanje životinja.

Ako se pregledom utvrdi da postoji zaraza ili sumnja na zarazu, nadležni organ narediće mere predviđene u članu 16. Zakona o zaštiti životinja od zaraznih bolesti koje ugrožavaju celu zemlju (u daljem tekstu: Zakon).

Na mestu saobraćajne nezgode, nadležni organ obezbeđuje veterinarsku pomoć povređenim životnjama, stručnim uputstvom određuje mere potrebne za zaštitu povređenih životinja, proizvoda, sirovina i otpadaka i okoline i organizuje prevoz uginulih životinja. Otpremanje životinja, sirovina i proizvoda sa mesta nezgode obezbeđuje najbliža organizacija udruženog rada iz oblasti klanične industrije.

## Član 27

Leševi životinja uginulih za vreme prevoza istovariće se u stanici ili pristaništu iz člana 26. stav 2. ovog pravilnika i otpremi na mesto za neškodljivo uklanjanje leševa, na kome će se, ako je potrebno, izvršiti seciranje i uzeti materijal za laboratorijske analize radi utvrđivanja uzroka uginuća. Ako se sumnja na zaraznu bolest, prevozno sredstvo će se zadržati na stanici, odnosno pristaništu na kome je leš istovaren.

Nije dozvoljeno izbacivanje leševa uginulih životinja za vreme vožnje na usputnim stanicama i pristaništima.

Ako od časa uginuća životinja prevoz pomorskim plovnim objektom do pristaništa iz člana 26. stav 2. ovog pravilnika traje duže od 12 časova, leš će se, upakovan tako da sigurno potone, baciti u određeni deo mora, a o uginuću životinje sastaviće se zapisnik, u kome će se navesti pol, vrsta životinje i druge oznake, kao i okolnosti pod kojima je životinja uginula.

Zapisnik iz stava 3. ovog člana predaje se nadležnom veterinarskom organu u pristaništu.

## Član 28

Izbacivanje otpadaka životinjskog porekla iz prevoznog sredstva za vreme prevoza nije dozvoljeno.

Ako bude potrebno da se za vreme prevoza pošiljaka životinja, prevozno sredstvo očisti, čišćenje i sakupljanje đubriva može se izvršiti na stanici ili pristaništu na kome za to postoje uslovi.

## Član 29

Životinje se pre utovara moraju nahraniti i napojiti, osim životinja koje se upućuju na klanje, pod uslovom da transport traje manje od 12 časova.

Ako prevoz traje duže od 24 časa, životinje se moraju pojiti i hrani u prevoznom sredstvu posle svaka 24 časa, leti i više puta, a najmanje na svakih 12 časova.

Ako se životinje prevoze železničkim prevoznim sredstvom, a u toku prevoza moraju da se hrane i poj u dokumentaciji koja prati pošiljku mora biti naznačena železnička stanica u kojoj treba da se napoje i nahrane.

## II NAČIN UTOVARA, PRETOVARA I ISTOVARA POŠILJAKA PROIZVODA, SIROVINA I OTPADAKA ŽIVOTINJSKOG POREKLA

### Član 30

Meso se utovara kao ohlađeno, smrznuto i duboko smrznuto, upakovano i neupakovano.

Ohlađeno meso u trupovima, polutkama i četvrtima, presvučeno i nepresvučeno stokinetima (vrećama od retko tkanog platna) mora biti okačeno na kuke u prevoznom sredstvu, i to tako da trupovi i polutke mogu biti u vodoravnom položaju, a četvrti obavezno u vertikalnom položaju, s tim što donji delovi ne smeju dodirivati pod. Ako se meso prevozi na udaljenosti većoj od 500 km i ako se izvozi, trupovi polutke i četvrti mesa moraju biti vezama pričvršćeni za kuke u prevoznom sredstvu.

Ohlađeno i smrznuto meso u trupovima, polutkama i četvrtima za prevoz specijalnim prevoznim sredstvom, za pošiljke u izvozu - na zahtev zemlje uvoznice, a za pošiljke u unutrašnjem prometu - na zahtev kupca, može biti presvučeno stokinetima ili drugim odgovarajućim materijalom.

### Član 31

Ohlađeno meso rasečeno u delove (konfekcionirano meso) i proizvodi iz člana 32. stav 3. ovog pravilnika mogu se utovarati u prevozno sredstvo slaganjem ambalažnih jedinica jedne na drugu, ako su upakovani u odgovarajuću ambalažu. Na pod prevoznog sredstva pre utovara postavljaju se trepne, izrađene od materijala koji ne rđa i ne upija vlagu.

Odredbe stava 1. ovog člana odnose se i na utovar u plovni objekt i vazduhoplov ohlađenog mesa u trupovima, polutkama ili četvrtima presvučenog stokinetima ili drugim odgovarajućim materijalom. Palete ili podne površine moraju se prekriti rebrastim kartonom ili plastičnom folijom.

### Član 32

Smrznuto i duboko smrznuto meso u trupovima, polutkama i četvrtima, kao i konfekcionirano meso, prethodno upakovano, utovara se u prevozno sredstvo tako što se slaže na odgovarajuće palete ili na drugi odgovarajući način, a u prevoznom sredstvu mora da se obezbedi, u toku utovara i prevoza, temperatura od najmanje -12 °C, odnosno najmanje -18 °C ako se prevozi duboko smrznuto meso.

Utovar i istovar smrznutog i duboko smrznutog mesa ne smeju da traju duže od 90 min, a u toplim periodima godine treba da se obavljaju u večernjim, noćnim i ranim jutarnjim časovima.

Smrznuto konfekcionirano meso i smrznuti drugi jestivi delovi koji se prevoze moraju da budu upakovani u plastične folije i odgovarajuću kartonsku ili drugu ambalažu.

### Član 33

Mleko koje nije upakovano može se prevoziti u specijalnim cisternama, kontejnerima ili posudama. Upakovano mleko utovara se u odgovarajuću plastičnu ili drugu ambalažu.

Cisterne, kontejneri i posude kojima se prevozi mleko ne smeju se koristiti za prevoz drugih tečnosti.

### Član 34

Jaja se utovaraju u specijalne papirne kontejnere za jaja, a zatim u kartonske kutije ili sanduke, koji se slažu jedan na drugi i prekrivaju termoizolovanim prekrivačem ako se prevoze prevoznim sredstvom koje nije termoizolovano.

### **Član 35**

Sveže, ohlađeno i smrznuto riblje meso utovara se u specijalna vozila u posebnim posudama ili ambalaži.

### **Član 36**

Proizvodi od mesa, mleka i jaja, proizvodi od riba, med i proizvodi od meda i jestive masnoće životinjskog porekla utovaraju se u prevozna sredstva upakovani u odgovarajuću ambalažu.

Ambalažne jedinice se mogu slagati jedna na drugu.

Proizvodi od mleka i jaja mogu se prevoziti i sredstvima javnog saobraćaja, pod uslovom da su upakovani tako da se onemogući njihova kontaminacija.

Ako se proizvodi iz stava 1. ovog člana prevoze na veće udaljenosti, pa je u toku transporta potrebno dodatno hlađenje, ambalažne jedinice slažu se u prevozno sredstvo sa međuprostorima koji omogućavaju strujanje ohlađenog vazduha.

### **Član 37**

Sirove i soljene kože mogu se utovarati u prevozno sredstvo ako su upakovane u nepromočivu ambalažu ili u nepromočivo prevozno sredstvo.

Osušene kože utovaraju se balirane u obično prevozno sredstvo.

### **Član 38**

Vuna, dlaka i čekinje, upakovane u nepromočivu ambalažu, balirane ili u rinfuzi, utovaraju se u zatvoreno prevozno sredstvo, zavisno od stepena njihove obrade.

### **Član 39**

Creva se utovaraju upakovana u burad ili drugu odgovarajuću ambalažu, zavisno od stepena njihove obrade.

### **Član 40**

Kosti se utovaraju samo u kontejner ili u hermetički zatvoreno prevozno sredstvo sa rashladnim uređajem.

Ako se utovaraju u otvorena prevozna sredstva, kosti moraju biti dezodorisane, prekrivene i podvrgnute procesu koji sprečava njihovo razgradivanje.

### **Član 41**

Životinjski otpaci i konfiskati utovaraju se u prevozno sredstvo specijalno pripremljeno za tu namenu.

## **III USLOVI KOJE MORAJU ISPUNJAVATI PREVOZNA SREDSTVA ZA PREVOZ POŠILJAKA ŽIVOTINJA**

### **Član 42**

Železničko i drumske prevozne sredstve kojima se prevoze pošiljke životinja moraju imati pod koji ne propušta tečnost, neoštećene površine, bez oštih predmeta i pogodne za čišćenje i dezinfekciju, ventilaciju, alke ili uređaje za vezivanje i mogućnost za napajanje.

Prevozno sredstvo za prevoz krupnih životinja, svinja, ovaca i koza, pored uslova iz stava 1. ovog člana, mora imati prostirku.

Kao prostirka može se upotrebiti: pesak, pleva pomešana sa peskom, vlažna strugotina pomešana sa peskom, treset nakvašen vodom ili slama.

Prevozno sredstvo koje je za prevoz sitnih životinja i živine izrađeno sa dva poda ili više podova, mora ispunjavati uslove iz stava 1. ovog člana.

### Član 43

Plovni objekt za prevoz pošiljaka životinja mora imati boksove koji su dovoljno prostrani. Ako se utovaraju sitne životinje, boks mora da bude ograđen ogradom koja će sprečiti rasturanje životinja. Ako se životinje utovaraju u potpalublje, mora se obezbediti ventilacija potpaluba, kao i odgovarajuće osvetljenje.

### Član 44

Vazduhoplov kojim se prevoze pošiljke životinja mora da ima čvrste boksove i tapacirane bočne zidove, da bi se izbeglo ozleđivanje životinja. Vazduhoplov mora biti opremljen uređajima za regulisanje temperature i ventilacije prostora u koji se smeštaju životinje, kao i odgovarajućim osvetljenjem.

Pri prevozu pošiljaka životinja u vazdušnom saobraćaju, osim uslova iz čl. 10, 14, 15, 16. i 44. ovog pravilnika, moraju biti ispunjeni i uslovi propisani Pravilnikom o uslovima za prevoz životinja u javnom prevozu u vazdušnom saobraćaju ("Službeni list SFRJ", br. 42/88).

## IV USLOVI KOJE MORAJU ISPUNJAVATI PREVOZNA SREDSTVA ZA PREVOZ POŠILJAKA PROIZVODA, SIROVINA I OTPADAKA ŽIVOTINJSKOG POREKLA

### Član 45

Pošiljke proizvoda, sirovina i otpadaka životinjskog porekla prevoze se običnim i specijalnim prevoznim sredstvima.

Prevozna sredstva (železnička i drumska, plovni objekti, vazduhoplovi i kontejneri) za prevoz pošiljaka proizvoda, sirovina i otpadaka životinjskog porekla moraju da budu izrađeni tako da se onemogući njihovo zagađivanje kontaminentima ili stranim mirisom, a sa unutrašnje strane moraju biti obložena materijalom koji može da se čisti, pere i dezinfikuje.

Prevozna sredstva iz stava 1. ovog člana moraju biti čista i dezinfikovana.

Obična prevozna sredstva iz stava 1. ovog člana su zatvorena železnička ili drumska vozila koja, osim što moraju ispunjavati uslove iz st. 2. i 3. ovog člana, moraju imati gladak pod koji se lako pere i koji ne propušta tečnosti, moraju imati ventilaciju, pošiljka u njima mora biti zaštićena od nepovoljnih atmosferskih uslova i prašine, moraju imati dovoljan broj kuka od nerđajućeg materijala za vešanje proizvoda i moraju biti opremljena tako da se spreči narušavanje osnovnih svojstava proizvoda.

Specijalna prevozna sredstva iz stava 1. ovog člana, osim uslova iz st. 2. do 4. ovog člana, moraju imati sopstvene uređaje za hlađenje ili uređaje sa sekundarnim izvorima hladnoće i ventilatore ili termoregulatori za automatsko

regulisanje temperature u prevoznom sredstvu, kako bi se obezbedila odgovarajuća konstantna temperatura pošiljke za vreme utovara i u toku prevoza.

### Član 46

U prevoznim sredstvima čije komore nemaju ugrađene uređaje za hlađenje, ohlađeno meso i ostali proizvodi životinjskog porekla mogu se prevoziti na kraćim relacijama ako prevoz ne traje duže od tri sata i pod uslovom da je komora prevoznog sredstva konstruisana tako da se obezbeđuje sigurna termoizolacija. Temperatura u komori pri utovaru i prevozu ohlađenog mesa ne sme biti viša od 4 °C.

Zajedno sa proizvodima iz stava 1. ovog člana, na kraćim relacijama do tri sata udaljenosti mogu se prevoziti i drugi proizvodi namenjeni prodaji, s tim što moraju biti upakovani tako da ne mogu biti zagađivači niti širiti nespecifični miris u prevoznom sredstvu.

### Član 47

Specijalna prevozna sredstva u kojima se prevozi smrznuto i duboko smrznuto meso u trupovima, polutkama i četvrtima, konfekcionirano meso i smrznuti i duboko smrznuti proizvodi životinjskog porekla prethodno upakovani u odgovarajuću ambalažu moraju biti takva da je u toku prevoza obezbeđeno održavanje temperature postignute u smrznutoj ili duboko smrznutoj pošiljci pre utovara.

U prevoznom sredstvu iz stava 1. ovog člana kojim se prevoze ohlađeno, prethodno upakovano meso i proizvodi životinjskog porekla mora, u toku utovara i prevoza, biti obezbeđena temperatura do 4 °C.

Ako u prevoznom sredstvu ne može da se obezbedi temperatura iz stava 1. ovog člana, a prevoz traje duže od četiri sata, smrznuto i duboko smrznuto meso utovara se u kontejnere sa agregatima za održavanje odgovarajuće temperature.

Ako prevoz pošiljaka iz stava 1. ovog člana traje do četiri sata, temperatura u kontejnerima može da se održava i suvim ledom, koji mora biti odvojen od mesa.

### Član 48

U plovnim objektima i vazduhoplovima kojima prevoze ohlađeno ili smrznuto meso i ohlađeni ili smrznuti proizvodi životinjskog porekla mora da bude obezbeđeno odgovarajuće hlađenje prostora za smeštaj tih proizvoda.

Prostor za smeštaj pošiljaka iz stava 1. ovog člana mora za vreme utovara da bude rashlađen na temperaturu najviše do 4 °C. Ako to nije moguće, utovar se mora vršiti u najhladnjim časovima dana i ne sme da traje duže od dva časa.

### Član 49

Cisterne za prevoz mleka moraju biti termoizolovane i takve da se mogu lako prati i dezinfikovati.

Ako prevoz jaja traje duže od tri časa, prevozno sredstvo kojim se prevoze treba da je termoizolovano.

### Član 50

Pod i bočne strane prevoznog sredstva kojim se prevoze sirovine i otpaci životinjskog porekla (sirova, soljena i suva koža, kosti, rogovi, vuna, dlaka i dr.) ne smeju propuštati tečnost, a unutrašnjost mora biti izgrađena tako da se lako čisti i dezinfikuje.

Ako se pošiljke iz stava 1. ovog člana prevoze otvorenim prevoznim sredstvom, to sredstvo mora da ima odgovarajući pokrivač.

## V HIGIJENSKO-TEHNIČKI USLOVI KOJE MORA ISPUNJAVATI POŠILJKA ŽIVOTINJA, PROIZVODA, SIROVINA I OTPADAKA ŽIVOTINJSKOG POREKLA

### Član 51

Pod higijensko-tehničkim uslovima koje mora ispunjavati pošiljka životinja, u smislu ovog pravilnika, podrazumeva se:

- 1) da životinja potiče iz nezaraženog područja;
- 2) da su izvršena propisana dijagnostička ispitivanja, odnosno preventivna cepljenja;
- 3) da su životinje namenjene klanju obeležene i da nisu tretirane materijama sa farmakološkim dejstvom zbog kojih se meso može oceniti kao neupotrebljivo za javnu potrošnju;
- 4) da je pri utovaru i prevozu životinja obezbeđena zaštita od mučenja.

Pošiljke životinja (kopitara, goveda, ovaca, koza i svinja) koje se izvoze ili uvoze, pored toga što moraju ispunjavati uslove iz stava 1. ovog člana, moraju biti obeležene. Uz uverenje o poreklu i zdravlju pošiljke životinja mora se priložiti i specifikacija brojeva životinja na koje se uverenje odnosi.

### Član 52

Pod higijensko-tehničkim uslovima koje mora ispunjavati pošiljka proizvoda životinjskog porekla, u smislu ovog pravilnika, podrazumeva se:

- 1) da proizvod potiče od zdravih životinja;
- 2) da je izvršen veterinarsko-sanitarni pregled na mestu proizvodnje;
- 3) da je proizvod ohlađen, odnosno smrznut i upakovani na određen način.

### Član 53

Pri utovaru proizvoda životinjskog porekla, stepen ohlađenosti, odnosno zamrzavanja, kao higijensko-tehnički uslov, mora u dubini proizvoda životinjskog porekla iznositi:

- 1) za ohlađeno meso, meso pernate živine, divljači i riba - do 4 °C;
- 2) za ohlađene iznutrice i jestive delove - do +4 °C;
- 3) za ohlađene proizvode od mesa (barene i kuvane), pasterizovano mleko i proizvode od mleka - do +10 °C;
- 4) za smrznuto meso, iznutrice i druge proizvode životinjskog porekla - najmanje -12 °C;
- 5) za duboko smrznuto meso, iznutrice i druge proizvode životinjskog porekla - najmanje -18 °C.

### Član 54

Pod higijensko-tehničkim uslovima koje mora ispunjavati pošiljka sirovina i otpadaka životinjskog porekla, u smislu ovog pravilnika, podrazumeva se:

- 1) da sirovine i otpaci potiču od životinja koje nisu bolovale od zaraznih bolesti iz člana 2. Zakona;
- 2) da je pošiljka propisno utovarena ili upakovana.

### **Član 55**

Veterinarsko-sanitarni pregled (u daljem tekstu: pregled) pošiljaka životinja, proizvoda, sirovina i otpadaka životinjskog porekla (u daljem tekstu: pošiljke) vrši se pre utovara, za vreme pretovara, odnosno posle istovara.

Radi pregleda iz stava 1. ovog člana, nadležni organ mora biti obavešten o mestu i vremenu utovara, pretovara, odnosno istovara pošiljke, i o vrsti pošiljke i o vrsti prevoznog sredstva kojim će se pošiljka otpremiti, odnosno kojim je dopremljena, i to: pri utovaru - najmanje 12 časova pre utovara, a pri pretovaru i istovaru - odmah po prispeću pošiljke na mesto pretovara, odnosno istovara.

### **Član 56**

Pregledom pošiljaka pre utovara i za vreme pretovara utvrđuje se:

- 1) higijensko-tehničko i zdravstveno stanje pošiljke;
- 2) da prevozno sredstvo ispunjava uslove propisane ovim pravilnikom.

Pregledom pošiljaka posle istovara utvrđuju se:

- 1) higijensko-tehnički uslovi i zdravstveno stanje pošiljke;
- 2) ispravnost prateće veterinarsko-sanitarne dokumentacije.

### **Član 57**

Pošiljke se pregledaju pri dnevnom svetlu. Ako se pregled vrši noću ili u zatvorenom prostoru, mora biti obezbeđeno veštačko svetlo od najmanje 550 luksa.

### **Član 58**

O pregledima pošiljaka vodi se evidencija, i to: za pošiljke koje se utovaraju - po obrascu VS-40/I, a za pošiljke koje se pretovaraju i istovaraju - po obrascu VS-40/II.

Evidencija iz stava 1. ovog člana vodi se odvojeno za pošiljke u unutrašnjem prometu od evidencije za pošiljke koje se izvoze i za pošiljke koje se uvoze.

### **Član 59**

Posle pregleda, ako nema smetnji za utovar pošiljke u unutrašnjem prometu, nadležni organ postupa na sledeći način:

- 1) za utovar pošiljki životinja za koje je obavezno uverenje o zdravstvenom stanju, na uverenje stavlja se štambilj po obrascu VS-40/I-1, a ako je za pošiljku životinja izdato više uverenja, potrebno ih je prošiti jemstvenikom, na čije se krajeve stavlja nalepnica overena pečatom nadležnog organa. Štambilj po obrascu VS-40/I-1, stavlja se na zadnje uverenje;

- 2) za utovar pošiljki životinja za koje se ne izdaje uverenje o zdravstvenom stanju izdaje se potvrda o zdravstvenom stanju pošiljke po obrascu VS-40/I-2, koja može biti i u vidu štambilja;
- 3) za utovar pošiljki proizvoda životinjskog porekla izdaje se potvrda o zdravstvenom stanju pošiljke, po obrascu VS-40/I-3, koja može biti u vidu štambilja;
- 4) za utovar pošiljki sirovina i otpadaka životinjskog porekla izdaje se potvrda o zdravstvenom stanju pošiljke po obrascu VS-40/I-4, koja može biti i u vidu štambilja.

## **VI NAČIN UTOVARA, PRETOVARA I ISTOVARA POŠILJAKA ŽIVOTINJA, PROIZVODA, SIROVINA I OTPADAKA ŽIVOTINJSKOG POREKLA, SEMENA ZA VEŠTAČKO OSEMENJAVANJE I OPLOĐENIH JAJNIH ĆELIJA ZA OPLOĐAVANJE ŽIVOTINJA KOJE SE UVOZE, IZVOZE I PROVOZE**

### **Član 60**

Pošiljke koje se uvoze pregledaju se na graničnom prelazu, kao i na mestu istovara, odnosno pretovara.

Pošiljke koje se izvoze pregledaju se na mestu utovara, odnosno pretovara, kao i na graničnom prelazu.

Pošiljke koje se provode pregledaju se na graničnom prelazu.

Pregled iz stava 3. ovog člana vrši se na način predviđen u čl. 56. do 59. ovog pravilnika.

Pregled se vrši u prisustvu uvoznika ili izvoznika. Ako se prilikom pregleda utvrdi da postoje smetnje za izvoz, uvoz i provoz pošiljaka pre donošenja rešenja mora se o tome sačiniti zapisnik.

### **Član 61**

Pregledu pri pretovaru, istovaru i utovaru podležu i tranzitne pošiljke životinja, proizvoda, sirovina i otpadaka životinjskog porekla koje se privremeno skladište na teritoriji Jugoslavije.

### **Član 62**

Pregledom pošiljaka koje se uvoze utvrđuju se način utovara i identitet pošiljke, da li su ispunjeni propisani veterinarsko-sanitarni uslovi iz člana 28. stav 1. Zakona, da li su uz pošiljku priložene propisane veterinarsko-sanitarne isprave i da li prevozno sredstvo ispunjava uslove propisane ovim pravilnikom.

Ako za uvoz pošiljke ne postoje veterinarsko-sanitarne smetnje u pogledu zdravstvenog stanja pošiljke, ako su uz pošiljku priložene isprave i ako su ispunjeni drugi uslovi iz stava 1. ovog člana, savezni granični veterinarski inspektor će na uverenje o zdravstvenom stanju pošiljke staviti oznaku "Uvoz dozvoljen", upisati broj rešenja na osnovu kog se pošiljka uvozi i overiti svojim potpisom, štambiljom sa imenom i prezimenom i službenim pečatom. To uverenje prati pošiljku do njenog odredišta.

Ako se prispele pošiljke upućuju na više odredišta, savezni granični veterinarski inspektor će ih uputiti sa overenim kopijama originalnog uverenja u koje će upisati korisnika i količinu koja mu se upućuje, a original zadržati za službenu evidenciju.

Odredište pošiljke mora da odgovara odredištu navedenom u rešenju iz člana 28. stav 1. Zakona, a za pošiljke životinja - i u rešenju nadležnog organa u mestu održavanja karantina, ako te životinje moraju biti u karantinu.

### **Član 63**

Pregledom pošiljaka koje se provode utvrđuju se: način utovara i identitet pošiljke, da li su ispunjeni veterinarsko-sanitarni uslovi propisani rešenjem iz člana 28. stav 2. Zakona, da li su uz pošiljku priložene propisane veterinarsko-sanitarne isprave i da li prevozno sredstvo ispunjava sve uslove propisane ovim pravilnikom.

Ako za provoz pošiljke ne postoje veterinarsko-sanitarne smetnje u pogledu zdravstvenog stanja pošiljke, ako su uz pošiljku priložene isprave i ako su ispunjeni drugi uslovi iz stava 1. ovog člana, savezni granični veterinarski inspektor staviće oznaku "Provoz dozvoljen" i overiće je svojim potpisom, štambiljem sa imenom i prezimenom i službenim pečatom, i to za pošiljke u provodu železničkim i drumskim prevoznim sredstvom - na poleđini uverenja o zdravstvenom stanju pošiljke, a za pošiljke u provodu drumskim prevoznim sredstvom po režimu "Carnet Tir" - na poleđini uverenja o zdravstvenom stanju pošiljke i na kopiji obrasca iz "Carnet Tir"-a koja je priložena uz pošiljku.

#### **Član 64**

Pregledom pošiljaka koje se izvoze utvrđuju se: način utovara i identitet pošiljke, da li postoje smetnje iz člana 22. stav 3. Zakona za utovar i pretovar pošiljke, da li su ispunjeni i higijensko-tehnički uslovi koje pošiljka mora ispunjavati, da li su izvršena sva prethodna ispitivanja koja su predviđena međunarodnim ugovorima sa zemljama u koje se pošiljka izvozi ili preko koje se provodi i da li prevozno sredstvo ispunjava uslove propisane ovim pravilnikom.

Ako za izvoz pošiljke ili provoz preko određene zemlje ne postoje veterinarsko-sanitarne smetnje u pogledu zdravstvenog stanja pošiljke, ako su uz pošiljku priložene odgovarajuće isprave i ako su ispunjeni drugi uslovi iz stava 1. ovog člana, savezni granični veterinarski inspektor će na uverenju o zdravstvenom stanju pošiljke, staviti oznaku "Izvoz dozvoljen" i overiti je svojim potpisom, štambiljom i službenim pečatom.

#### **Član 65**

Ako pošiljka stigne na granični prelaz bez propisanih isprava koje treba da prate pošiljku ili te isprave nisu uredne, savezni granični veterinarski inspektor određuje rok u kome se mora podneti propisana isprava ili u njoj izvršiti ispravka.

Ako pošiljka stigne na granični prelaz u prevoznom sredstvu koje ne ispunjava uslove propisane ovim pravilnikom, savezni granični veterinarski inspektor narediće preuzimanje potrebnih mera ili promenu prevoznog sredstva.

#### **Član 66**

Ako pošiljka koja se izvozi mora u toku prevoza od utovarne stanice do graničnog prelaza da se pretovari, nadležni organ pod čijom je kontrolom pretovarena naznačiće na uverenju o zdravstvenom stanju pošiljke razlog pretovara, datum pretovara, mesto u kome je izvršen pretovar i broj novog prevoznog sredstva, a uverenje će overiti potpisom, štambiljom i službenim pečatom.

Ako se pošiljka namenjena izvozu mora da pretovari na graničnom prelazu, pretovar se vrši pod kontrolom saveznog graničnog veterinarskog inspektora.

#### **Član 67**

Ako je pošiljka koja se izvozi pretovarena i uskladištena na graničnom prelazu, savezni granični veterinarski inspektor postupiće po odredbi člana 62. ovog pravilnika. Ako se više pretovarenih i uskladištenih pošiljaka otprema kao jedna pošiljka, savezni granični veterinarski inspektor izdaće uverenje o zdravstvenom stanju pošiljke, sa pratećom dokumentacijom.

#### **Član 68**

O pregledima izvršenim prilikom utovara, pretovara i istovara pošiljki koje se uvoze, provoze i izvoze vode se evidencije po obrascu VS-40/I i VS-40/II.

O pregledima pošiljaka izvršenim na graničnim prelazima vodi se evidencija po obrascu VS-40/III, i to posebno za pošiljke koje se izvoze, uvoze i provoze.

## VII OBRAZAC UVERENJA O ZDRAVSTVENOM STANJU POŠILJAKA ŽIVOTINJA, PROIZVODA, SIROVINA I OTPADAKA ŽIVOTINJSKOG POREKLA KOJE SE IZVOZE

### Član 69

Uverenja o zdravstvenom stanju pošiljaka koje se izvoze i isprave koje su predviđene međunarodnim ugovorima izdaju se po sledećim obrascima:

#### Za Albaniju:

- 1) za životinje za uzgoj - po obrascu VS-40/41-a;
- 2) za životinje za klanje - po obrascu VS-40/41-b;
- 3) za sveže meso - po obrascu VS-40/41-c;
- 4) za mast, konzerve, jaja, mleko, ribe, prerađevine od riba i prerađevine od mesa - po obrascu VS-40/41-d;
- 5) za sirovine i otpatke životinjskog porekla za industrijsku upotrebu - po obrascu VS-40/41-e;
- 6) za pse i mačke - po obrascu VS-40/12;
- 7) za zečeve i kuniće - po obrascu VS-40/14-a;
- 8) za ribe, rakove, školjke, svilene bube i pčele - po obrascu VS-40/29;
- 9) za stočnu hranu - po obrascu VS-40/33;

#### Za Australiju:

- 1) svinjsko meso u konzervama - po obrascu VS-40/51;

#### Za Austriju:

- 1) za kopitare - po obrascu VS-40/3, a za konje za klanje prilažu se obrazac VS-40/3-a i prevod uverenja o zdravlju VS-40/I-a;
- 2) za goveda i koze - po obrascu VS-40/5, a prilaže se prevod uverenja o zdravlju VS-40/1-a;
- 3) za svinje - po obrascu VS-40/6, a prilaže se prevod uverenja o zdravlju VS-40/1-a;
- 4) za ovce - po obrascu VS-40/8, a prilaže se prevod uverenja o zdravlju VS-40/1-a;
- 5) za domaću i divlju perad - po obrascu VS-40/11;
- 6) za pse i mačke - po obrascu VS-40/12, a za pse prilaže se zdravstvena karta za pse po međunarodnom obrascu;

- 7) za jelene i srne - po obrascu VS-40/13;
- 8) za zečeve i kuniće - po obrascu VS-40/14-a;
- 9) za ribe, žabe, rukove, školjke, svilene bube, pčele, kornjače i puževe - po obrascu VS-40/29;
- 10) za meso goveda, ovaca, koza, svinja, živine, divljih svinja i preživara, proizvode od mesa, mast, jaja, mlečne proizvode, ribe i riblje konzerve i med - po obrascu VS-40/21. Za meso goveda, ovaca, koza i divljih preživara prilaže se i obrazac VS-40/15, za meso domaćih i divljih svinja - i obrazac VS-40/16, a za meso peradi i proizvode od jaja - i obrazac VS-40/22;
- 11) za sirovine životinjskog porekla - po obrascu VS-40/32;
- 12) za krvna i dlake kunića i zečeva - po obrascu VS-40/32-a;
- 13) za stočnu hranu - po obrascu VS-40/33;
- 14) za pošiljke koje se provode kroz Austriju prilaže se sva prateća dokumentacija kao kad se pošiljka izvozi u Austriju.

*Za Belgiju:*

- 1) za meso goveda, svinja, ovaca i koza - po obrascu VS-40/65-N i priloženom obrascu VS-40/67-N;
- 2) za meso kopitara - po obrascu VS-40/66;
- 3) za prerađeno ili konzervisano meso, topljenu masnoću i prerađevine od mesa - po obrascu VS-40/55.

*Za Francusku:*

- 1) za kopitare za uzgoj i klanje - po obrascu VS-40/28-a i priloženom obrascu VS-40/58-F;
- 2) za goveda, ovce, koze i svinje za uzgoj - po obrascu VS-40/28-b, a za klanje po obrascu VS-40/28-c i priloženom obrascu VS-40/58-F;
- 3) za divlje preživare i divlje svinje - po obrascu VS-40/28-d i priloženom obrascu VS-40/58-F;
- 4) za domaće i divlje glodare - po obrascu VS-40/28-e i priloženom obrascu VS-40/58-F;
- 5) za pernatu živinu - po obrascu VS-40/11 i priloženom obrascu VS-40/58-F;
- 6) za pse i mačke - po obrascu VS-40/12;
- 7) za ribe, žabe, rukove, školjke, puževe, kornjače, svilene bube i pčele - po obrascu VS-40/29;
- 8) za riblje konzerve - po obrascu VS-40/27;
- 9) za meso goveda, svinja, ovaca i koza - po obrascu VS-40/65-F i priloženom obrascu VS-40/67-F;
- 10) za meso kopitara - po obrascu VS-40/66;
- 11) za iznutrice domaćih životinja (kopitara, goveda, ovaca, koza i svinja) - po obrascu VS-40/28-F;

- 12) za mast za ishranu, konzerve i prerađevine od mesa, iznutrice, ekstrakte od mesa i otpatke životinjskog porekla - po obrascu VS-40/28-g;
- 13) za smrznute žabljе batake - po obrascu VS-40/28-h;
- 14) za sirovine životinjskog porekla - po obrascu VS-40/32;
- 15) za stočnu hranu - po obrascu VS-40/33;

*Za Grčku:*

- 1) za kopitare za uzgoj i klanje - po obrascu VS-40/24-a i priloženom obrascu VS-40/58-G;
- 2) za goveda, ovce, koze i svinje za uzgoj - po obrascu VS-40/24-b, a za klanje - po obrascu VS-40/24-c i priloženom obrascu VS-40/58-G;
- 3) za perad i pernatu divljač - po obrascu VS-40/24-d i priloženom obrascu VS-40/58-G;
- 4) za divlje preživare i divlje svinje - po obrascu VS-40/24-e i priloženom obrascu VS-40/58-G;
- 5) za domaće i divlje glodare - po obrascu VS-40/24-f i priloženom obrascu VS-40/58-G;
- 6) za pse i mačke - po obrascu VS-40/12;
- 7) za goveđe, svinjsko, ovčije i kozje meso - po obrascima VS-40/65-G; VS-40/67-G, i priloženim obrascima VS-40/67-a G i 40/9-c;
- 8) za meso domaće i divlje pernate živine - po obrascu VS-40/24-h i priloženom obrascu VS-40/9-c;
- 9) za meso kopitara - po obrascu VS-40/66;
- 10) za mast za ishranu, konzerve i prerađevine od mesa, iznutrice i ekstrakte od mesa i otpatke - po obrascu VS-40/24-i i priloženom obrascu VS-40/9-c;
- 11) za jaja i proizvode od jaja - po obrascu VS-40/24-k i priloženom obrascu VS-40/9-c;
- 12) za ribe, proizvode od riba, školjke, rakove i žabe - po obrascu VS-40/24-1;
- 13) za proizvode životinjskog porekla koji ne služe za ljudsku ishranu i za otpatke za industrijsku upotrebu - po obrascu VS-40/24-j;
- 14) za stočnu hranu - po obrascu VS-40/33.

*Za Holandiju:*

- 1) za kopitare za uzgoj i rad - po obrascu VS-40/45 i priloženom obrascu VS-40/58-H;
- 2) za kopitare za klanje, goveda, ovce i svinje - po obrascima VS-40/9 i VS-40/58-H, a za izvoz konja za klanje prilaže se i popunjena obrazac VS-40/3-a;
- 3) za pernatu živinu - po obrascu VS-40/11 i priloženom obrascu VS-40/58-H;

- 4) za pse i mačke - po obrascu VS-40/12;
- 5) za zečeve i kuniće - po obrascu VS-40/14-a;
- 6) za ribe, žabe, rakove, školjke, svilene bube, pčele, kornjače i puževe - po obrascu VS-40/29;
- 7) za mast, jaja, mlečne proizvode, ribe i konzerve od ribe - po obrascu VS-40/21;
- 8) za sveže meso od domaćih goveda, svinja, ovaca i koza - po obrascu VS-40/65-H i priloženom obrascu VS-40/67-H;
- 9) za meso kopitara - po obrascu VS-40/66 i priloženom obrascu VS-40/21-a;
- 10) za proizvode od mesa - po obrascu VS-40/43-b;
- 11) za sirovine životinjskog porekla - po obrascu VS-40/32;
- 12) za stočnu hranu - po obrascu VS-40/33.

*Za Iran:*

- 1) za juneće meso - po obrascu VS-40/69;
- 2) za pileće meso - po obrascu VS-40/68;

*Za Italiju:*

- 1) za goveda za uzgoj i držanje - po obrascu VS-40/35-a i obrascu VS-40/9-d;
- 2) za goveda za klanje - po obrascu VS-40/35-b;
- 3) za svinje za uzgoj i držanje - po obrascu VS-40/35-c;
- 4) za svinje za klanje - po obrascu VS-40/35-d;
- 5) za kopitare i ovce - po obrascu VS-40/9;
- 6) za pernatu živinu - po obrascima VS-40/11 i VS-40/58-I.

Za izvoz životinja navedenih u tač. 1. do 5. uz navedene obrasce uverenja treba priložiti obrasce VS-40/58-I i VS-40/9-a, a za izvoz konja za klanje - i obrazac VS-40/9-b;

- 7) za pse i mačke - po obrascu VS-40/12;
- 8) za zečeve i kuniće - po obrascu VS-40/72;
- 9) za ribe, žabe, rakove, školjke, svilene bube, pčele, kornjače i puževe - po obrascu VS-40/29;
- 10) za sveže meso od domaćih goveda, svinja, ovaca i koza - po obrascima VS-40/65 i VS-40/67, a za hlađeno i smrznuto živinsko meso i meso kunića - po obrascu VS-40/59;
- 11) za meso kopitara - po obrascu VS-40/66;

- 12) za proizvode od mesa ili proizvode koji sadrže meso - po obrascu VS-40/73;
- 13) za mast, jaja, mlečne proizvode, ribe, konzerve od riba i med - po obrascu VS-40/21;
- 14) za proizvode od jaja - po obrascu VS-40/21;
- 15) za životinjske sirovine - po obrascu VS-40/32;
- 16) za stočnu hranu - po obrascu VS-40/33.

*Za Japan:*

- 1) za proizvode od mesa - po obrascu VS-40/61;
- 2) za proizvode od mesa termički obrađene - po obrascu VS-40/62.

*Za Kanadu:*

- 1) za proizvode od mesa (polukonzerve i konzerve) - po obrascu VS-40/75.

*Za Sjedinjene Američke Države (SAD):*

- 1) za meso - po obrascu VS-40/20;
- 2) za proizvode od mesa - po obrascu VS-40/44;
- 3) za životinjska creva - po obrascu VS-40/30-a;
- 4) za trajne proizvode od mesa - po obrascu VS-40/44-a.

*Za Savez Sovjetskih Socijalističkih Republika:*

- 1) za meso i proizvode od mesa - po obrascu VS-40/56;
- 2) za meso pernate živine - po obrascu VS-40/57.

*Za Saveznu Republiku Nemačku:*

- 1) za kopitare za priplod i rad - po obrascu VS-40/2-b, a prilaže se prevod uverenja o zdravstvenom stanju - po obrascu 40/1-a, a za kopitare za klanje - po obrascu VS-40/2-c, sa priloženim obrascem VS-40/1-a;
- 2) za sportske konje i konje za turnire - po obrascu VS-40/2-d (uverenje za privremeni uvoz i tranzit);
- 3) za sportske konje i konje za turnire - po obrascu VS-40/2-e (uverenje za uvoz privremeno izvezenih životinja);
- 4) za goveda za tov i priplod - po obrascu VS-40/1-b;
- 5) za goveda za klanje - po obrascu VS-40/39;
- 6) za svinje za klanje - po obrascu VS-40/40;
- 7) za pernatu živinu - po obrascu VS-40/52.

Za izvoz životinja navedenih u tač. 1. do 7, uz navedene obrasce uverenja treba priložiti obrazac VS-40/58-N;

- 8) za pse i mačke - po obrascu VS-40/12;
- 9) za ribe, rakove, školjke, svilene bube, pčeles, kornjače i puževe - po obrascu VS-40/29;
- 10) za slatkovodne ribe - po obrascu VS-40/70;
- 11) za ikru i spermu slatkovodnih riba - po obrascu VS-40/71;
- 12) za sveže živinsko meso - po obrascu VS-40/46 i priloženom obrascu VS-40/46-a;
- 13) za pripremljeno živinsko meso - po obrascu VS-40/47;
- 14) za sveže meso od domaćih goveda, svinja, ovaca i koza - po obrascu VS-40/65-N i VS-40/67-N, za meso od domaćih preživara i uverenje po obrascu VS-40/73, a za meso od domaćih svinja i uverenje po obrascu VS-40/38;
- 15) za meso kopitara - po obrascu VS-40/66;
- 16) za meso divljači - po obrascu VS-40/49;
- 17) za prerađeno meso - po obrascu VS-40/50, za meso od domaćih preživara i uverenje po obrascu VS-40/37, a za meso od domaćih svinja i uverenje po obrascu VS-40/38;
- 18) za odstreljenu pernatu divljač - po obrascu VS-40/53;
- 19) za jaja za nasad domaće peradi - po obrascu VS-40/54;
- 20) za usoljena creva i kožu po obrascu VS-40/30;
- 21) za neprerađenu vunu po obrascu VS-40/31;
- 22) za sirovine životinjskog porekla - po obrascu VS-40/38;
- 23) za krvno i dlake domaćih i divljih kunića i zečeva - po obrascu VS-40/32-a;
- 24) za stočnu hranu - po obrascu VS-40/33.

*Za Švajcarsku:*

- 1) za kopitare, goveda, svinje i ovce - po obrascu VS-40/9;
- 2) za pernatu živinu - po obrascu VS-40/11;
- 3) za pse i mačke - po obrascu VS-40/12;
- 4) za zečeve i kuniće - po obrascu VS-40/14-a;
- 5) za ribe, žabe, školjke, rakove, svilene bube, pčeles, kornjače i puževe - po obrascu VS-40/29;
- 6) za meso živine, meso divljih svinja i preživara, mast, jaja, mlečne proizvode, ribe i konzerve od riba - po obrascu VS-40/21.

Za zaklane kokoši i piliće prilaže se obrazac VS-40/22-a, za zaklane čurke - obrazac VS-40/22-b i za zaklane guske i patke - obrazac VS-40/22-c;

7) za meso i proizvode od mesa goveda, ovaca, koza, svinja i konja - po obrascu VS-40/60;

8) za životinjske sirovine - po obrascu VS-40/32.

*Za Švedsku:*

1) za meso goveda, ovaca, koza, svinja, živine, divljih svinja i preživara, proizvode od mesa, mast, jaja, mlečne proizvode, ribe i konzerve od riba - po obrascu VS-40/21, a za goveđe meso prilažu se i obrasci 40/21-b i 40/9-c, kao i potvrda za uvoz i izvoz životinja, mesa i prerađevina.

*Za Veliku Britaniju:*

1) za goveda, svinje i ovce - po obrascu VS-40/9;

2) za kopitare - po obrascu VS-40/9-d;

3) za pernatu živinu - po obrascu VS-40/11;

4) za pse i mačke - po obrascu VS-40/12;

5) za zečeve i kuniće - po obrascu VS-40/14-a;

6) za ribe, žabe, školjke, rakove, svilene bube, pčele, kornjače, puževe i druge mekušce - po obrascu VS-40/29;

7) za bekon - po obrascu VS-40/17;

8) za meso kopitara - po obrascu VS-40/66;

9) za meso živine, divljih svinja i preživara, proizvode od mesa, mast, jaja, mlečne proizvode, ribe, konzerve od riba itd. - po obrascu VS-40/21;

10) za sirovine životinjskog porekla - po obrascu VS-40/32;

11) za stočnu hranu - po obrascu VS-40/33.

Za zemlje Evropske ekonomске zajednice (Francuska, Belgija, Holandija, Irska, Velika Britanija, SR Nemačka, Luksemburg, Danska, Italija, Grčka, Španija i Portugal):

1) za sveže meso od domaćih goveda, svinja, ovaca i koza - po obrascima VS-40/65 i VS-40/67;

2) za sveže meso od domaćih kopitara - po obrascu VS-40/66;

3) za sve vrste životinja prilaže se međunarodno uverenje za transport životinja po obrascu VS-40/58.

**Član 70**

Za zemlje koje nisu navedene u članu 69. ovog pravilnika izdaju se sledeća uverenja i druge isprave prema vrsti pošiljke:

1) za kopitare, goveda, svinje i ovce - po obrascu VS-40/9;

- 2) za pernatu živinu - po obrascu VS-40/11;
- 3) za pse i mačke - po obrascu VS-40/12;
- 4) za zečeve i kuniće - po obrascu VS-40/14-a;
- 5) za ribe, žabe, rakove, školjke, svilene bube, pčele, kornjače, puževe i dr. - po obrascu VS-40/29;
- 6) za meso goveda, ovaca, koza, svinja, živine, divljih svinja i preživara, proizvode od mesa, mast, jaja, mlečne proizvode, ribe i konzerve od riba, med i proizvode od meda - po obrascu VS-40/21;
- 7) za sirovine životinjskog porekla - po obrascu VS-40/32;
- 8) za stočnu hranu - po obrascu VS-40/33;
- 9) za riblje konzerve - po obrascu VS-40/27;
- 10) za životinjska creva - po obrascu VS-40/30-a;
- 11) za nepranu vunu - po obrascu VS-40/31;
- 12) za krzna i dlaku domaćih i divljih zečeva - po obrascu VS-40/32-a;
- 13) za proizvode biljnog porekla za pošiljke u izvozu - po obrascu VS-40/33;
- 14) za kolagenske omotače za kobasicice - po obrascu VS-40/74.

### **Član 71**

Obrasci iz člana 69. ovog pravilnika prevode se na jezike utvrđene međunarodnim ugovorom, i to: na nemački jezik - ako se pošiljka otprema u SR Nemačku, Švajcarsku, NR Mađarsku, ČSSR, Poljsku i DR Nemačku, na nemački ili francuski jezik - ako se pošiljka otprema u Austriju i Bugarsku, na nemački ili engleski jezik - ako se pošiljka otprema u Holandiju i Švedsku, na francuski jezik - ako se pošiljka otprema u Francusku, na italijanski jezik - ako se pošiljka otprema u Italiju, na francuski ili engleski jezik - ako se pošiljka otprema u Tursku, na grčki jezik - ako se pošiljka otprema u Grčku, na engleski jezik - ako se pošiljka otprema u SAD, Englesku i zemlje engleskog govornog područja, a ako se pošiljka otprema u ostale zemlje, navedeni obrasci se moraju prevesti na službeni jezik odnosne zemlje ili na francuski jezik.

### **Član 72**

Obrasci iz čl. 58, 59, 68. i 69. ovog pravilnika odštampani su uz ovaj pravilnik i čine njegov sastavni deo.

## **VIII ZAVRŠNE ODREDBE**

### **Član 73**

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu utovara, pretovara i istovara pošiljaka životinja, životinjskih proizvoda, životinjskih sirovina i životinjskih otpadaka u unutrašnjem prometu, izvozu, uvozu i provozu, o uslovima koje mora ispunjavati prevozno sredstvo, o higijensko-tehničkim uslovima koje mora ispunjavati pošiljka i o obrascu uverenja o zdravstvenom stanju pošiljke namenjene izvozu ("Službeni list SFRJ", br. 22/79 i 8/83).

### **Član 74**

Ovaj pravilnik stupa na snagu tridesetog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SFRJ".